Pecyn Dogfen Cyhoeddus

Cyngor sir ddinbych denbighshire County Council

At: Gadeirydd ac Aelodau'r Pwyllgor Craffu Perfformiad

Dyddiad: 15 Rhagfyr 2020

Rhif Union: 01824 712554

ebost: democrataidd@sirddinbych.gov.uk

Annwyl Gynghorydd

Fe'ch gwahoddir i fynychu **CYFARFOD ARBENNIG** o'r **PWYLLGOR CRAFFU PERFFORMIAD, DYDD MAWRTH, 22 RHAGFYR 2020** am **9.30 am*** trwy gyfrwng **ZOOM**.

*** Noder amser dechrau'r cyfarfod os gwelwch yn dda**

Yn gywir iawn

G Williams
Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, AD a Democrataidd

AGENDA

RHAN 1 - GWAHODDIR Y WASG A'R CYHOEDD I FOD YN BRESENNOL YN Y RHAN HON O'R CYFARFOD

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGANIADAU O FUDDIANT (Tudalennau 3 - 4)

Yr Aelodau i ddatgan unrhyw gysylltiad personol neu gysylltiad sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fater a nodwyd i'w ystyried yn y cyfarfod hwn.

3 MATERION BRYS FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Hysbysiad o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion brys yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 OSGOI A LLEIHAU PLASTIG YNG NGHYNGOR SIR DDINBYCH (Tudalennau 5 - 10)

I ystyried adroddiad gan y Swyddog Perfformaid a Chynllunio Strategol (copi yn atodedig) sydd yn cyflwyno i'r Pwyllgor argymhellion y Grŵp Tasg a Gorchwyl ar y Defnydd o Blastigion mewn perthynas â Cham 2 o'i waith a dyfodol y Grŵp.

AELODAETH

Y Cynghorwyr

Y Cynghorydd Arwel Roberts (Cadeirydd)

Y Cynghorydd Hugh Carson Irving (Is-Gadeirydd)

Ellie Chard
Ann Davies
Martyn Holland
Geraint Lloyd-Williams
Bob Murray
Paul Penlington
Pete Prendergast
Peter Scott
David Williams

COPIAU I'R:

Holl Gynghorwyr er gwybodaeth
Y Wasg a'r Llyfrgelloedd
Cynghorau Tref a Chymuned

DEDDF LLYWODRAETH LEOL 2000

Cod Ymddygiad Aelodau

DATGELU A CHOFRESTRU BUDDIANNAU

Rwyf i, (enw)	
*Aelod /Aelod cyfetholedig o *(*dileuer un)*	**Cyngor Sir Ddinbych**

YN CADARNHAU fy mod wedi datgan buddiant ***personol / personol a sy'n rhagfarnu** nas datgelwyd eisoes yn ôl darpariaeth Rhan III cod ymddygiad y Cyngor Sir i Aelodau am y canlynol:-
*(*dileuer un)*

Dyddiad Datgelu:	
Pwyllgor (nodwch):	
Agenda eitem	
Pwnc:	
Natur y Buddiant: *(Gweler y nodyn isod)**	
Llofnod	
Dyddiad	

Noder: Rhowch ddigon o fanylion os gwelwch yn dda, e.e. 'Fi yw perchennog y tir sy'n gyfagos i'r cais ar gyfer caniatâd cynllunio a wnaed gan Mr Jones', neu 'Mae fy ngŵr / ngwraig yn un o weithwyr y cwmni sydd wedi gwneud cais am gymorth ariannol'.

LOCAL GOVERNMENT ACT 2000

Code of Conduct for Members

DISCLOSURE AND REGISTRATION OF INTERESTS

I, (*name*)	
a *member/co-opted member of *(*please delete as appropriate)*	**Denbighshire County Council**

CONFIRM that I have declared a ***personal / personal and prejudicial** interest not previously declared in accordance with the provisions of Part III of the Council's Code of Conduct for Members, in respect of the following:-
*(*please delete as appropriate)*

Date of Disclosure:	
Committee (*please specify*):	
Agenda Item No.	
Subject Matter:	
Nature of Interest: *(See the note below)**	

Signed	
Date	

*Note: Please provide sufficient detail e.g. 'I am the owner of land adjacent to the application for planning permission made by Mr Jones', or 'My husband / wife is an employee of the company which has made an application for financial assistance'.

sir ddinbych denbighshire Cyngor County Council

Adroddiad i'r:	**Pwyllgor Craffu Perfformiad (Arbennig)**
Dyddiad y cyfarfod	**22 Rhagfyr 2020**
Aelod/Swyddog Arweiniol	**Y Cynghorydd Emrys Wynne, Cadeirydd – Grŵp Tasg a Gorchwyl Defnydd o Blastig (Aelodau)**
Awdur yr Adroddiad	**Heidi Barton-Price - Swyddog Cynllunio a Pherfformiad Strategol**
Teitl	**Osgoi a Lleihau Plastig yng Nghyngor Sir Ddinbych**

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Ystyried yr argymhellion a gynigwyd gan y Grŵp Tasg a Gorffen Defnydd o Blastig (Aelodau) (yn dilyn cyfarfod y grŵp a gynhaliwyd ar 23 Tachwedd 2020). Yn y cyfarfod rhoddwyd diweddariad i Aelodau er mwyn iddynt ystyried y ffordd ymlaen ar gyfer y Grŵp Tasg a Gorffen "Defnydd o Blastig" (Aelodau), hyfywedd Cam 2 fel y'i amlinellwyd yn y cynllun gweithredu cysylltiol gwreiddiol, ac unrhyw gamau gweithredu pellach.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1 Cydnabod gwaith y Grŵp Tasg a Gorffen o safbwynt yr hyn a gyflawnwyd yn ystod Cam 1, hynny yw gostwng ac osgoi'r defnydd o blastig untro mewn swyddfeydd dinesig.

2.2. Galluogi Aelodau i graffu ar yr argymhellion arfaethedig fel ffordd ymlaen o safbwynt Cam 2 a dyfodol y Grŵp.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod Craffu Perfformiad yn ystyried ac yn gwneud sylwadau ar waith y Grŵp Tasg a Gorffen hyd yma ac yn cymeradwyo'r argymhellion canlynol:

(i) o ystyried yr amgylchiadau oherwydd pandemig byd-eang COVID-19, na ddylai gwaith Cam 2 y Grŵp fynd rhagddo, ac y dylid dod a'r Grŵp Tasg a Gorffen i ben;

(ii) dylid cydlynu unrhyw gyfleoedd i leihau’r defnydd o blastig o fewn arlwyo ysgolion a chaffael, yn ogystal ag unrhyw waith yn y dyfodol ar osgoi a lleihau plastig yng Nghyngor Bwrdeistref Sir Ddinbych (gan gynnwys Modelau Darparu Amgen) fel Denbighshire Leisure Limited (DLL)), o dan y Strategaeth Newid Hinsawdd a Newid Ecolegol arfaethedig; ac

(iii) wedi cytuno ar yr argymhellion uchod, fod y Pwyllgor yn eu cyflwyno i’r Cyngor Sir er mwyn eu cymeradwyo

4. Manylion yr Adroddiad

Ddiwedd Ionawr 2020, cymeradwyodd y Cyngor Llawn yr argymhellion a gynhwyswyd yng nghynllun gweithredu cychwynnol y Grŵp Tasg a Gorffen i leihau’r defnydd o blastig mewn swyddfeydd dinesig (Cam 1). Cytunodd y Cyngor Llawn hefyd i gais y Grŵp i barhau ei waith am 12 mis arall er mwyn dyfeisio dulliau o leihau’r defnydd o blastig mewn dau faes penodol – sef arlwyo ysgolion a chaffael (Cam 2).

O fewn ychydig wythnos i wneud y penderfyniad uchod, cyrhaeddodd pandemig COVID-19 ac aeth y wlad i gyfnod clo.

Mae’r adroddiad hwn yn amlinellu’r argymhellion arfaethedig yn dilyn cyfarfod diweddar y Grŵp Tasg a Gorffen Defnydd o Blastig (Aelodau), lle bu i’r grŵp gydnabod yr hyn a gyflawnwyd yng Ngham 1 o safbwynt lleihau’r defnydd o blastig mewn swyddfeydd dinesig ac ystyried ffordd ymlaen o safbwynt y gwaith roeddynt i fod i’w gyflawni, ond na allent symud ymlaen â Cham 2 (Arlwyo Ysgolion a Chaffael) oherwydd y pandemig.

Gweler Atodiad A am Sefyllfa Gyfredol ac Ystyriaethau Pellach y Grŵp Tasg a Gorffen.

Mae’n amlinellu’r argymhellion arfaethedig y mae’r Grŵp Tasg a Gorffen Defnydd o Blastig (Aelodau) yn gofyn i’r Pwyllgor Craffu Perfformiad fynd â nhw ymlaen i’r Cyngor Sir i’w cymeradwyo.

Swyddogion sydd yn ymwneud â’r Strategaeth Newid Hinsawdd a Newid Ecolegol – awgrymu bod yr argymhellion (ii) yn cynnwys y geiriau canlynol wedi eu hamlygu mewn testun bras ‘Bydd cyfleoedd i leihau’r defnydd o blastig mewn arlwyo ysgolion a chaffael **er budd lleihau allyriadau carbon** yn ogystal ag unrhyw waith yn y dyfodol ar osgoi a lleihau plastig yng Nghyngor Sir Ddinbych (gan gynnwys ei Fodelau Darparu Amgen) e.e. Denbighshire Leisure Limited (DLL) yn cael ei gydlynu o dan y Strategaeth Newid Hinsawdd a Newid Ecolegol arfaethedig.

Byddai camau gweithredu sy'n cefnogi'r broses o osgoi a lleihau y defnydd o blastig yn cwympo o dan ffrydiau gwaith Gwastraff a Chadwyn Gyflenwi y Rhaglen Ddi-Garbon Net o fewn Strategaeth Newid Hinsawdd a Newid Ecolegol arfaethedig y Cyngor. Bydd camau gweithredu sy'n lleihau carbon o'n gwastraff a'n cadwyn gyflenwi yn cael eu datblygu a'u darparu dros y 9 mlynedd nesaf ac yn ddibynnol ar dderbyn cyllid. Bydd rhai camau gweithredu sy'n lleihau carbon o wastraff a'r gadwyn gyflenwi hefyd o fudd o safbwynt osgoi a lleihau'r defnydd o blastig.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Bydd y penderfyniad yn cyfrannu tuag at y flaenoriaeth Amgylcheddol a gynhwysir o fewn y Cynllun Corfforaethol 2017–2022.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Amherthnasol. Nid oes unrhyw gynnig ariannol ynghlwm â'r adroddiad hwn.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

Mae'r Asesiad Effaith ar Les yn asesiad integredig o'r effaith. Mae hyn yn golygu ei fod wedi'i gynllunio i asesu effaith debygol ar les cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Sir Ddinbych, Cymru a'r byd. Mae'r cais i'r gwaith gael ei gydlynu o dan y Strategaeth Newid Hinsawdd a Newid Ecolegol arfaethedig yn arddangos dull gweithredu cynaliadwy o safbwynt yr amgylchedd ac yn cyfrannu'n gadarnhaol tuag at y nodau lles.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

Mae'r Grŵp Tasg a Gorffen (Aelodau) Defnydd o Blastig wedi gwneud yr argymhellion hyn i Craffu ar ôl ymgynghori gyda Swyddogion perthnasol gan gynnwys Cyfarwyddwr Corfforaethol Economi a'r Parth Cyhoeddus, Pennaeth Priffyrdd, Cyfleusterau a Gwasanaethau Amgylcheddol, Rheolwyr Arlwyo Ysgolion, Rheolwr Rhaglen Newid Hinsawdd yn ogystal â'r Cynghorydd Brian Jones (Aelod Arweiniol) a'r Cynghorydd Graham Timms (Cadeirydd y Gweithgor Newid Hinsawdd a Newid Ecolegol yn ogystal ag aelod o'r Grŵp Tasg a Gorffen Plastig).

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Amherthnasol.

10. Pa risgiau sydd yna ac oes yna unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Mae risg y bydd peth ysgogiad yn cael ei golli gan na fydd y Strategaeth Newid Hinsawdd a Newid Ecolegol yn darparu ffocws penodol ar osgoi a lleihau'r defnydd o blastig untro. Fodd bynnag, mae'n bosib y bydd deddfwriaeth y mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu ei ddwyn ymlaen yn ystod hydref 2021 gyda'r nod o leihau'r defnydd o blastig untro ar draws Cymru, yn helpu i gyflawni nodau gwaith Cam 2 y grŵp O dan y ddeddfwriaeth arfaethedig bydd gofyn i gyrff cyhoeddus ac eraill yng Nghymru leihau eu defnydd o blastig untro. Bydd hyn yn ei wneud yn ofynnol i holl wasanaethau'r Cyngor ail werthuso eu defnydd o blastig untro a defnyddio cynnyrch sydd wedi eu gwneud o ddeunyddiau amgen at bob pwrpas ar wahân i'r rheiny sydd wedi eu heithrio o dan y ddeddfwriaeth.

Fodd bynnag, gallai cadw'r Grŵp Tasg a Gorffen (Aelodau) wedyn fod mewn peryg o ddyblygu gwaith a gwyro amser Aelodau ar gyd-destun ehangach y Strategaeth Newid Hinsawdd a Newid Ecolegol a fydd yn golygu llai o ddefnydd o blastig.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae pwerau'r Pwyllgor Craffu mewn perthynas â Datblygu ac Adolygu Polisi wedi'u hamlinellu yn Adran 7.4.1 o Gyfansoddiad y Cyngor, tra bod Adran 7.2.2 o'r Cyfansoddiad yn amodi y gall y Pwyllgor Craffu "wneud adroddiadau neu argymhellion i'r Cyngor neu'r Cabinet mewn cysylltiad â rhyddhau unrhyw swyddogaethau".

Atodiad A - Sefyllfa Gyfredol ac Ystyriaethau Pellach y Grŵp Tasg a Gorffen.

Swyddfeydd Dinesig (Cam 1): Mae'r amcanion ar gyfer Cam 1 wedi eu cyflawni. Mae'r holl beiriannau lluniaeth, peiriannau gwerthu a chyfarpar oeri dŵr wedi eu diffodd ers diwedd Mawrth 2020. Mae rhai o'r peiriannau eisoes wedi eu casglu gan y cyflenwyr ac mae eraill yn aros i gael eu casglu. Mae'r broses o'u gwaredu, fel nifer o wasanaethau a thasgau eraill, wedi ei oedi oherwydd pandemig COVID-19.

Arlwyo Ysgolion (Cam 2): Mae effaith pandemig COVID-19 ar y Gwasanaeth Arlwyo Ysgolion, wedi golygu mesurau diogelwch bwyd ychwanegol er mwyn lleihau'r risg o haint wrth ddarparu prydau ysgol i ddisgyblion y sir. O ganlyniad, mae mwy o blastig a pholystyren yn cael ei ddefnyddio ar hyn o bryd gan y Gwasanaeth Arlwyo Ysgolion o'i gymharu â chyn y pandemig. Dywedodd Swyddogion wrth y Grwp Tasg A Gorffen oherwydd cyfyngiadau cyfredol, y dylid gohirio'r gofynion a'r disgwyliadau i leihau'r defnydd o'r deunyddiau hyn tan fydd y pandemig drosodd.

Denbighshire Leisure Limited (DLL): Yn ystod camau cynnar y gwaith bu'r Grŵp Tasg a Gorffen yn archwilio defnydd Gwasanaeth Hamdden y Cyngor o blastig untro, a phenderfynwyd canolbwyntio ar geisio lleihau defnydd y Gwasanaeth o ddeunyddiau plastig yn hwyrach ymlaen. Ers hynny mae'r broses o reoli darpariaeth gwasanaeth hamdden y sir wedi ei drosglwyddo i Denbighshire Leisure Limited (DLL) ac felly roedd y tu allan i reolaeth uniongyrchol y Cyngor. O ganlyniad, roedd archwilio defnydd DLL o blastig y tu allan i gylch gorchwyl y Grŵp, gan fod gan DLL ei drefniadau rheoli ei hun a'i strwythur llywodraethu ar ffurf y Bwrdd Llywodraeth Strategol, yr oedd Aelodau Arweiniol a chynrychiolydd Craffu yn eistedd arno.

Ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar Leihau'r Defnydd o Blastig Untro Mae Sir Ddinbych wedi ymateb fel rhan o ymateb Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLlLC) ar y cyd i Lywodraeth Cymru oedd yn cydnabod y brys sydd i fynd i'r afael â'r problemau sy'n deillio o ddefnyddio plastig untro. Roedd yr ymateb yn cynnwys ymateb o safbwynt effaith COVID-19 ar y defnydd o blastig, yr angen parhaol am ddibenion iechyd a diogelwch a rheoli haint i ddefnyddio plastig ar gyfer darparu gwasanaethau penodol, yn ogystal â materion ymarferol sy'n ymwneud â gorfodi unrhyw reoliadau newydd a goblygiadau ariannol gwaith gorfodi. Mynegwyd pryderon hefyd o safbwynt yr amserlen arfaethedig ar gyfer cyflwyno'r gwaharddiad, sef hydref 2021. Rydym yn aros am adborth o'r

ymgynghoriad ar hyn o bryd, sydd i'w gyfathrebu drwy grŵp Cyfarwyddwyr Amgylcheddol CLlLC.

Strategaeth Newid Hinsawdd a Newid Ecolegol: Byddai camau gweithredu sy'n cefnogi'r broses o osgoi a lleihau y defnydd o blastig yn cwympo o dan ffrydiau gwaith Gwastraff a Chadwyn Gyflenwi y Rhaglen Ddi-Garbon Net o fewn Strategaeth Newid Hinsawdd a Newid Ecolegol arfaethedig y Cyngor. Bydd camau gweithredu sy'n lleihau carbon o'n gwastraff a'n cadwyn gyflenwi yn cael eu datblygu a'u darparu dros y 9 mlynedd nesaf ac yn ddibynnol ar dderbyn cyllid. Bydd rhai camau gweithredu sy'n lleihau carbon o wastraff a'r gadwyn gyflenwi hefyd o fudd o safbwynt osgoi a lleihau'r defnydd o blastig.